

Raadsinformatiebrief

Onderwerp: Motie 19 december 2023: Oproep tot nadere uitwerking en evaluatie APV

Van: College van burgemeester en wethouders

Portefeuillehouder: drs. W.A.C.M. Wouters

Datum B&W besluit: 20 februari 2024

Zaaknummer: niet van toepassing

Motie

In de raadsvergadering op 19 december 2023 is een voorstel tot vaststelling van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) behandeld. De APV is vastgesteld. Hierbij is ook een motie vastgesteld (motie 0 bij agendapunt 11). In de motie wordt het college opgeroepen om:

- te komen met een voorstel waarin een vangnet artikel over lichthinder voor in de APV is uitgewerkt. Daarbij moet eenzelfde insteek worden gekozen zoals bij artikel 4:6 geluidshinder is gehanteerd. Als juridische borging op een andere manier dan het opnemen van een vangnet artikel in de APV beter is, is dat ook akkoord; en
- jaarlijks een evaluatie op de artikelen 2:2a en 6:3 van de APV uit te voeren en hierover de raad te informeren.

Lichthinder

Huidige wet- en regelgeving

Definitie

In geldende wet- en regelgeving is nergens een definitie van lichthinder opgenomen. Er kan wel worden aangesloten bij de definitie uit de 'Richtlijn lichthinder' van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV). In die richtlijn is lichthinder omschreven als: het optreden van overlast bij mens, plan en dier ten gevolge van licht van een verlichtingsinstallatie. Lichtvervuiling wordt omschreven als: de som van alle negatieve effecten van kunstlicht op de omgeving, met inbegrip van het effect van hinderlijk licht.

Besluit activiteiten leefomgeving

In het Besluit activiteiten leefomgeving (voorheen het Activiteitenbesluit) is een zorgplicht opgenomen voor inrichtingen (bedrijven). Een bedrijf moet voldoen aan deze zorgplicht, wat betekent dat het milieu beschermd moet worden tegen de activiteiten die vanuit het bedrijf worden uitgevoerd. Specifiek wordt daarbij gesteld dat geluidhinder, trillinghinder, lichthinder en geurhinder voorkomen of beperkt moet worden.

Of bedrijven voldoen aan deze zorgplicht wordt gecontroleerd door Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). De 'zorgplicht' is een algemeen en niet nader gekwalificeerd begrip. Wanneer een beroep gedaan wordt op de zorgplicht moet goed gemotiveerd worden waarom de zorgplicht is geschonden.

Nb.

Naar aanleiding van 2 milieuklachten heeft de consignatiedienst van de ODZOB eind 2023 laat in de avond op meerdere plekken op en (ruim) rondom bedrijventerrein Meerheide in Eersel een controle naar lichthinder uitgevoerd. Daarbij zijn foto's gemaakt van hetgeen is geconstateerd. Er wordt door de ODZOB nogmaals een controle uitgevoerd, maar dan vanuit de repressieve controle. Bij die repressieve controle wordt beoordeeld of aan de zorgplicht uit het Besluit activiteiten leefomgeving wordt voldaan.

APV

In artikel 2:10 van de APV is opgenomen dat het verboden is voorwerpen op of aan de weg te plaatsen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om terrassen, uitstallingen en reclameborden. Het gaat niet over gebouwen. Voor wat betreft reclame en uitstallingen is de APV uitgewerkt in het reclame- en uitstallingenbeleid (beleidsregel). Hierin zijn eisen opgenomen waaraan reclame en uitstallingen moeten voldoen. Ook aan verlichte van reclame en uitstallingen worden eisen gesteld. Verlichting aan of van een gebouw valt niet onder dit artikel.

In artikel 4:15 van de APV is een verbod op het op of aan een onroerende zaak (handels)reclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die vanaf de openbare weg of vanaf een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar is. Ook via het reclame- en uitstallingenbeleid zijn hier eisen aan verbonden, ook over verlichting. Verlichting aan of van een gebouw, welke geen reclame uiting is, valt niet onder dit artikel.

Alleen voor geluidhinder bevat de APV een vangnetartikel. Deze luidt als volgt:

- 1 Het is verboden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of het Besluit op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende en/of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt of een ernstig risico bestaat op letsel en/of andere vormen van gehoorschade.
- 2 Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
- 3 Het college kan nadere regels vaststellen om geluidhinder en letsel en/of andere vormen van gehoorschade, bedoeld in het eerste lid, te voorkomen.
- 4 Het verbod is niet van toepassing als de activiteit bij of krachtens de Omgevingswet is toegelaten of sprake is van een situatie waarin wordt voorzien bij of krachtens, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de provinciale omgevingsverordening.

Dit vangnet artikel over geluid geldt dus niet voor bedrijven, daarvoor geldt de milieuwetgeving.

Naast rijkswegen

Rijkswaterstaat zoekt als beheerder van rijkswegen aansluiting bij de 'Richtlijn lichthinder' van het NSVV. Objecten, waar gebouwen ook onder vallen, die zijn gelegen naast rijkswegen moeten voldoen aan de 'Richtlijn lichthinder'. Het maakt daarbij geen verschil of het object onderdeel uitmaakt van een bedrijf of niet. De in de richtlijn opgenomen criteria geven een toetsingskader om de verkeersveiligheid in relatie tot afleiding te toetsen. Rijkswaterstaat controleert of objecten naast rijkswegen voldoen aan de richtlijn.

Omgevingswet

Omgevingsvisie

De Omgevingswet geeft de mogelijkheid om in een omgevingsvisie voor bepaalde gebieden, zoals grootschaligere bedrijventerreinen, lichthinder, verstoring door licht en horizonvervuiling als thema's op te nemen. In de omgevingsvisie kan beleid worden opgenomen om lichthinder, verstoring of horizonvervuiling terug te dringen.

Omgevingsplan

In het omgevingsplan kan lichthinder mee worden gewogen bij de beoordeling van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Voor licht vanuit tuinbouwkassen en verlichting op sportvelden is dit via de Bruidsschat (voorheen rijksregels die door de invoering van de Omgevingswet automatisch gemeentelijke regels zijn geworden) al geregeld. Daarvoor gelden nu dus al regels in het tijdelijke omgevingsplan.

Mogelijkheden/conclusie

Omgevingswet

Lichthinder kan opgenomen worden als thema in de omgevingsvisie en regels hierover in het omgevingsplan. Alleen wanneer dit opgenomen wordt gaat het ook gelden voor bedrijven. Zonder

omgevingsvisie en/of omgevingsplan waarin lichthinder is geregeld blijft voor bedrijven uitsluitend de in het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen zorgplicht van toepassing.

Algemene Plaatselijke Verordening

Vergelijkbaar met het huidige vangnet artikel over geluidhinder kan in de APV een vangnetartikel worden toegevoegd over lichthinder. Dit artikel geldt dan niet voor bedrijven en ook niet voor verlichting welke een reclame-uiting is.

In de model APV van de VNG staat geen modelbepaling over lichthinder. Er is ook slechts 1 gemeente in Nederland gevonden die momenteel een lichthinder artikel in de APV heeft staan. Dit artikel luidt als volgt:

- 1 Het is verboden toestellen of andere vormen van verlichting in werking te hebben of handelingen te verrichten die directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen in gevels of daken van woningen tot gevolg heeft of op een zodanige wijze wordt gebezigd dat overigens voor de omgeving lichthinder wordt veroorzaakt.
- 2 Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.
- 3 Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet.

Op basis van dit voorbeeldartikel kan 'horizonvervuiling' niet tegen worden gegaan, alleen directe lichtinstraling tussen particulieren.

Conclusie/vervolg

Voor bedrijven is momenteel de zorgplicht uit de milieuwetgeving het instrument waarmee lichthinder juridisch aangepakt kan worden. Daarnaast is er de mogelijkheid om lichthinder onderdeel uit te laten gaan maken van de omgevingsvisie en het nieuwe omgevingsplan. Dan ontstaan er meer/andere mogelijkheden.

Een (vangnet)artikel over lichthinder in de APV mag niet voor bedrijven gaan gelden, omdat hogere wetgeving lichthinder daar al regelt. Ook voor reclame-uitingen zijn er al regels over lichthinder. Het artikel zou dan alleen nog voor particulieren onderling gaan gelden. Voor particulieren onderling heeft een dergelijk (vangnet)artikel geen meerwaarde.

Gelet op het bovenstaande ziet ons college geen voordelen van het opnemen van een (vangnet)artikel over lichthinder, dan wel meerwaarde in een dergelijk artikel. Wij zullen daarom niet komen met een voorstel tot aanpassing van de APV of andere (huidige) regelgeving. Zodra gestart wordt met herziening van de omgevingsvisie dan wel het opstellen van het nieuwe omgevingsplan zal lichthinder daar als thema bij betrokken worden.

Evaluatie APV

In het jaarverslag VTH zal in worden gegaan op de inzet van het voorgaande jaar op de artikelen 2:2a (Kwetsing openbare zedelijkheid) en 6:3 (Binnentreden woningen). Op het binnentreden van woningen zal in het jaarverslag over 2023 al worden gerapporteerd. Uw raad ontvangt een afschrift van het jaarverslag VTH.